

Posamezna številka v Ljubljani in Trstu 4 vin.

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 3. zjutraj, ob ponedeljkih ob 5. zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četrtletno K 4.50, mesečno K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—. Telefon številka 393.

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Izven Ljubljane in Trsta 6 vin.

Uredništvo in upravnistvo je v Franciškanski ulici 8. Opisni se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnistvu. Neprankirana pisma se ne sprejemajo, rokopiši se ne vračajo. Za oglaševanje plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. Za odgovor je priložiti znamko. Telefon številka 303.

Izid ljubljanskih občinskih volitev.

Vkljub klerikalno-nemško zvezi, vkljub nunam in nečuvnim sleparijam je zmagala slovenska napredna Ljubljana. Dobili so: Narodna napredna stranka 23 glasov, Nemci 7 glasov, klerikalci 14 glasov, socijalni demokrati 1 glas. Torej ima nar. napredna stranka absolutno večino. Podrobni izid je sledeči:

V o l i š č e	I. r a z r e d						II. r a z r e d						III. r a z r e d					
	Glasov		Dobila lista				Glasov		Dobila lista				Glasov		Dobila lista			
	oddanih	veljavnih	nar. napr.	kler.	soc. dem.	nemška	oddanih	veljavnih	nar. napr.	kler.	soc. dem.	nemška	oddanih	veljavnih	nar. napr.	kler.	soc. dem.	nemška
Hotel „Ilirija“	—	—	54	22	1	1	—	—	99	60	9	34	—	—	233	149	67	65
I. drž. gimnazija	—	—	31	23	1	15	—	—	78	73	7	21	—	—	170	154	55	48
II. drž. gimnazija	—	—	20	17	1	17	—	—	65	42	9	37	—	—	180	134	62	79
„Rokodelski dom“	—	—	38	13	1	13	—	—	62	52	3	17	—	—	183	123	47	50
Hotel „Union“	—	—	61	43	5	26	—	—	168	93	7	40	—	—	393	267	102	94
Št. Jakobska šola 1.	—	—	28	12	—	10	—	—	58	48	1	13	—	—	178	116	40	30
Št. Jakobska šola 2.	—	—	12	13	—	9	—	—	49	32	1	30	—	—	110	78	27	55
I. mestna ljudska šola 1.	—	—	35	28	4	10	—	—	88	56	14	6	—	—	226	159	64	41
I. mestna ljudska šola 1.	—	—	23	19	3	13	—	—	69	39	2	15	—	—	161	122	46	42
„Narodni dom“	—	—	14	7	1	9	—	—	54	24	2	21	—	—	132	71	40	31
„Mestni dom“ 1.	—	—	33	13	1	22	—	—	55	43	4	33	—	—	170	99	41	66
„Mestni dom“ 2.	—	—	38	25	2	11	—	—	80	69	12	16	—	—	215	160	71	40
II. mestna ljudska šola 1.	—	—	20	13	—	13	—	—	53	28	3	24	—	—	149	95	29	54
II. mestna ljudska šola 2.	—	—	31	13	1	9	—	—	47	28	3	19	—	—	123	69	34	33
„Ljudski dom“	—	—	22	20	3	—	—	—	54	49	6	9	—	—	170	145	55	45
Mestni dekl. licej 1.	—	—	60	43	1	29	—	—	106	132	7	36	—	—	197	190	11	87
Mestni dekl. licej 2.	—	—	46	46	1	28	—	—	100	125	3	43	—	—	158	180	12	91
Mestni dekl. licej 3.	—	—	43	37	1	32	—	—	86	128	12	32	—	—	149	176	18	79
			611	407	24	286			1370	1121	99	458			3266	2471	799	1118

Izvoljeni so bili naslednji občinski svetniki:

Naprednjaki:

V I. volilnem razredu:

1. Knez Ivan, veletržec in posestnik.
2. Dr. Triller Karel, odvetnik in pos.
3. pl. Trnkóczy Ulald, lek. in pos.
4. Mally Fran, tovarnar in posestnik.
5. Bončar Anton, gostilničar in pos.
6. Hudovernik Aleksander, c. kr. notar.
7. Černe Karel, mesar in posestnik.
8. Franchetti Engelbert, brivec.

V II. volilnem razredu:

1. Višnikar Fran, c. kr. sodni nadsvetnik v p.
2. Reisner Jožef, c. kr. profesor.
3. Dr. Novak Fran, odvetnik.
4. Milohnoja Ivan, c. kr. fin. tajnik.
5. Štembov Ignacij, stavbnl inženir.
6. Planinšek Fran, železniški pristav.
7. Roethel Matija, c. kr. pošt. oficijal in posestnik.
8. Lapajne Štefan, c. kr. okrajni glavar v p.

V III. volilnem razredu:

1. Dr. Tavčar Ivan, odvetnik in pos.
2. Dimnik Jakob, mestni nadučitelj.

3. Pavšek Ivan, žel. poduradnik v p.
4. Dr. Pippenbacher Josip, c. kr. gimnazijski profesor.
5. Smole Jakob, delovodja in posest.
6. Likožar Anton, nadučitelj.
7. Bonač Ivan, trgovec in posestnik.

Klerikalci:

V I. volilnem razredu:

1. Kregar Ivan, hišni posestnik, pasar.
2. Dr. Detela Fran, c. kr. vladni svet.
3. Bahovec Josip, trgovec.
4. Rojina Anton, mizar.

V II. volilnem razredu:

1. Lilleg Makso, c. kr. višji davčni upravitelj.

2. Novak Tomaž, posestnik.

3. Štrukelj Josip, c. kr. višji poštni okrbnik.
4. Ložar Jernej, krojač.
5. Jevc Ivan, posestnik.

V III. volilnem razredu:

1. Dr. Zajec Ivan, zdravnik.
2. Kos Fran, delavec.
3. Štefe Ivan, častnikar.
4. Šerjak Jernej, trgovski poslovodja.
5. Marinko Josip, c. kr. sod. sluga.

Socijalni demokrati:

V III. volilnem razredu:

1. Kristan Etbin, urednik.

Nemci:

V I. volilnem razredu:

1. Pammer Kamillo, Direktor der Krain. Bangesellschaft.
2. Elbert Julius, Kaufmann.
3. Staudacher Ferdinand, k. k. Landesregierungs-Rechnungsoffizial und Besitzer.

V II. volilnem razredu:

1. Dr. Ambrositsch Edwin, Advokat.
2. Schmitt Ferdinand, Ingenieur und Besitzer.

V III. volilnem razredu:

1. Unger Franz, Magazineur.
2. Reinthaler Anton, Lokomotivführer i. R.

LISTEK.

MICHEL ZÉVACO:

Most vzdihljajev.

Roman iz starih Benetek.

— Govorite, gospod, je vzkliknila kurtizana z nemirom, ki je prihajal čimdalje hujši. Vse, kar vam, morem reči s svoje strani, je, da sem gojila do tega človeka neomejeno zaupanje. Ali sem se nemara motila?

— Ne, milostljiva; lahko vam zatrdim, da je moj prijatelj Paolo vreden vsega zaupanja, samo način, kako gleda on na vse reči, ni način vseh drugih in tudi ne vaš. Kratko in malo, ko sva se objela — kajti dolgo je že bilo, odkar sva se zadnjikrat videla, mi je pokazal v svojem vozu mlado deklico blesteče krasote . . .

— Bianka! . . .

— Da, res, tako je ime vasi hčeri. In glejte, kaj mi je povedal. Ta otrok je živel v Benetkah pri svoji materi . . .

— Pri meni!

— Pri svoji materi, je nadaljeval Roland. Jaz ponavljam natanko tiste besede, ki jih je govoril moj prijatelj. In okolnosti so tako resne, da je važno in potrebno, ne izpreminjati ničesar.

— Govorite, gospod, je rekla Imperija z nekakšnim bridkim dostojanstvom. Kurtizana sem in moje uho je vajeno vsega . . .

Rolanda je streslo; naklonil se je. Za hip je zaprl oči, kakor da je storil sam pri sebi nagel sklep. Nato je nadaljeval:

— Mati je bila v svoji materinski ljubezni — in ta je njena edina opravičba! — dovolj zaslepljena, da ni videla, kako nedopustno, kako nevarno je, obdržati v svoji hiši angelsko in neomadeževano čistost, ki ji je ime Bianka . . . Ali me razumete, milostljiva? . . .

— Gorje! je zaječala Imperija in sklenila roke!

Ob tem kriku človeške bolečine, ob tem izrazu bolečnega dostojanstva, je Rolanda zopet izpreletel trepet.

— Nadaljujem, je dejal, ali, bolj rečeno, Paolo govori z mojimi usti. Strašna nevarnost, kateri je bila Bianka izpostav-

ljene pri svoji materi, je postala nekega dne jasna in opredeljena. Neki človek — pošast v človeški podobi — je videl Biano, in navdala ga je do nje ena tistih strašnih strasti, ki se ne plašijo nobenega zločina.

— Bembo! Ta strašni Bembo!

— Da, to ime mi je imenoval Paolo. Zdi se, da je ta človek kardinal in škof beneški?

— Res je!

— Ta Bembo je bil sklenil, polastiti se Bianke. V mojem prijatelju se je rodil namen, oteji deklico. Toda žal, ko je hotel storiti po svojem sklepu, je bilo že nekoliko pozno: Bembo je bil nastavljal svoje mreže, Bianka je bila ugrabljenka.

— Toda vaš prijatelj jo je rešil, ali ne? . . . Oh povejte.

— Saj to sem vam povedal že od kraja, milostljiva, in vam ponavljam še enkrat: Bianki ne preti več nobena nevarnost. Paolo je videl ugrabljenje, sledil je Bembo za petami, izval ga in ga ubil.

— Bembo je mrtev! je vzkliknila Imperija in vztrepetala od veselja.

— Da; vi in Bianka sta za vse čase rešeni tega človeka.

— A če je tako, je povzela Imperija z drhtečim glasom, zakaj mi potem vaš prijatelj ne privede otroka nazaj? . . . Česa še čaka?

Roland je par hipov molčal. Morda se je vršil v njegovih prsih poslednji boj!

Naposled je dejal, s tako mračnim glasom, da je Imperija kar ledenela.

— Moj prijatelj je menil, da mora rešiti Bianco ne le Bembo, nego tudi vas!

— Mene! Mene — njene matere!

— Povedal sem vam, da je Paolo čudnega značaja. Zatrdil mi je, da s tem, da vam je ugrabil Bianco. . .

— Ugrabil mi je mojo hčer! . . . Ah! Torej jo hoče obdržati? . . .

— Da, milostljiva!

— In jaz je ne bom več videla?

— Morda ne!

Imperija je prasnila v divji smeh.

— Vaš prijatelj je blazen, gospod, je dejala vročno. In vi sami ste blazni, vi, ki prihajate naznanjat materi, da ne bo več videla svoje hčere. Taka je krepost naših ljudi! Iz gole sramežljivosti podtikajo svoje lastne misli meni, in hočejo spraviti mojo hčer na varno! In kdo vam pravi, gospod, da je pretila moji hčeri tukaj kaka druga nevarnost, razen tiste, ki je trajala malo časa in bi bila lahko obstojala tudi za katerokoli drugo dekle! . . . Ah, podle duše! . . . Rešiti hočejo hčer, pa ubijajo mater! . . . Kdo ve? . . . Morda umore tudi hčer! Kajti Bianka me ljubi, gospod, ona bo umrla od te ločitve! . . . Vi ne veste česa sem zmogla! Ves svet preobrnem, samo da jo najdem in jo dobim nazaj . . . In potem gorje vašemu Paulu!

Imperija je krčevito zaihtela.

Roland jo je pustil jokati, gledaje jo z resnobnim, otožnim pogledom.

— Oprostite mi, gospod, je povzela kurtizana, da obtožujem tudi vas, toda strast je tako strašna . . .

— Dajte, da dovršim, milostljiva, je povzel Roland.

— Govorite, je dejala Imperija, oprijemaje se medle nade.

— Moj prijatelj je menil, da mora ne le rešiti vašo hčer, nego tudi, da mora kaznovati vas . . . vas! . . .

— Kaznovati . . . mene? . . .

— Da, zdi se, da ste nekaj storili zločin, ki ste se mu ga izpovedali . . .

Imperija je vzplanila:

— A s kakšno pravico se postavlja on za sodnika? S kakšno pravico hoče izrabiti tajnost mojega življenja, ki je izvedel zanj, v to, da me uniči?

Roland je vstal . . . Ves njegov obraz je bil nepremičen liki tragična krinka; samo oči so mu plamenile pod obrvmi.

— Vi se sklicujete na pravico! je dejal s tihim, sikajočim glasom.

Govoriva torej o nji, ker rabite sami to besedo. Če je bil nekdo iztrgan izmed sveta živih ter šest let zaprt v podzemeljski temnici, kjer je malodane zblaznel od bolečine, kjer je malodane poginil od gladi in mraza, kjer je bila vsaka sekunda njegovega bednega življenja jak obupa.

(Dalje)

Zgodovinski dan.

Vsako mesto ima svoje zgodovinske dni, tudi Ljubljana jih ima. Danes se spominjamo nekega zgodovinskega dne.

Leta 1598. je škof Hren, ki so ga bili poslali z jezuiti vred iz Gradca v Ljubljano, da bi uničil slovensko reformacijsko gibanje, končno dosegel zmago proti ljubljanskemu meščanstvu in je začel sežigati slovenske knjige, izganjati slovenske reformatorje in protestante ter uničevati vse, kar so tekmo 50 let ustvarili slovenski reformatorji s svojim neutrudljivim delom. Prišel je tudi dan, ko je škof s svojimi jezuiti šel v cerkev sv. Elizabete, ki je stala na vogalu bivše Špitalske ulice, razbil je oltarje in svetnike in je razdejal svetišče, v katerem se je bralo in molilo v slovenskem jeziku. Med tem ko je škof Hren tako razbijal in razgrajal v svoji sveti jezuitski navdušenosti po slovenski cerkvi, so se zbrali mestni ljubljanski očetje k slavnostni seji, na kateri so si sveto obljubili, da se ne odrečejo svoji veri in svojemu prepričanju, ampak da se bodo borili do zadnjega. Vlada je takrat podpirala škofa Hrena in jezuite, ker je le na ta način mogla prav popolnoma zmagati nad Ljubljano in nad onimi mestnimi očetji, ki so varovali korist ljubljanskega meščanstva. Škof Hren z jezuiti in svojimi duhovniki agitatorji, vlada, in Nemci so šli takrat proti Ljubljani in so jo zmagali. In kaj se je zgodilo? Cvetelo ljubljansko mesto, ki se je vključ turškim napadom razvilo v lepo trgovsko in kulturno mesto, je propadlo, zavladali so jezuiti, ki so požgali slovenske knjige in uničili slovenske šole, zavladala je protireformacija, ki je zadušila vsak kulturni pojav, Ljubljana in ljubljansko meščanstvo je propadalo, naseljevali so se tu tujci in Nemci in tako se je Ljubljana prebudila iz tega poraza šele čez 200 let, ko so jo dvignili iz klerikalnega propada Francozi. Po odhodu Francozov je Ljubljana zopet propadla in se je dvignila šele iz tega stanja, ko so se Slovenci zavedli svoje narodnosti, ko so iz nje napravili slovensko prestolico, ko so iz občinskega zastopa izgnali tujce in Nemce ter naredili iz nje eno najlepših slovenskih mest. V tem svojem razvoju je doživela Ljubljana mnogo zgodovinskih dni, toda danes se spominjamo predvsem onega, ko je klerikalna jezuitska sodruga vodila prvo vojno proti napredni Ljubljani. Zakaj je takrat razbijal škof Hren oltarje? Zakaj so ga poslali v Ljubljano? Bila je to želja vlade.

Takrat se je bilo začelo pri nas prvo kulturno življenje. Dobili smo od l. 1550. prve slovenske knjige, l. 1563. smo dobili prvo gimnazijo, kjer so poučevali naši pisatelji Bohorič, Krelj in drugi, ta šola je bila tretja te vrste na jugu Avstrije. Leta 1573. smo dobili prvo slovensko tiskarno, l. 1584. smo dobili že prvo slovensko sveto pismo — sploh naša kultura je hitro rastla in dopirala jo je Kranjska, Stajerska in Koroška dežela. Vladi to ni bilo ljubo. Slovenci bi bili postali preveč samostojen narod, treba je bilo omejiti njihov razvoj. Ker niso imeli drugega vzroka, so šli — kakor sedaj — v boj proti njim, češ, da se gre za vero. Najprej je bilo treba napasti Ljubljano. Ljubljana je takrat postala tako važno mesto, da se je ponosno svetil na mestni hiši napis: Senat in ljudstvo ljubljansko. Proti temu svobodnemu in naprednemu meščanstvu je porabila vlada jezuite in ti so res prišli in so uničili slovensko kulturo, Ljubljano in nje meščanstvo.

Dve sto let je bilo treba, da si je Ljubljana od tega poraza opomogla.

Tudi včeraj je bil zgodovinski dan. Bil se je isti boj: ista trozveža je stala pred ljubljanskim obzidjem in je skušala zatreči svobodo in razvoj ljubljanskega meščanstva. Ni se ji posrečilo.

Tudi ko bi bili sovražniki Ljubljane dosegli večino, bi naša in vsa druga javnost vedela, od kod prihaja ta zmaga in bi jo primerjali oni zmagi, ki jo je dosegel škof Hren nad Ljubljano. Prišle pa bi tudi vse one posledice. Toda ljubljanci so včeraj vedeli, da je zgodovinski dan in so častno izbojevali boj. Posrečilo se je sicer klerikalcem s svojimi intrigami spraviti v mestni svet sebe in Nemce, toda Ljubljana je pokazala, da ve ceniti delo kulture in napredka, ki so ga hoteli klerikalci uničiti in so rešili slovenskemu narodu Ljubljano, kolikor se je sploh dalo rešiti proti izdajcam slovenske kulture.

Ni dvoma, da bo Ljubljana imela tudi poslej mnogo zgodovinskih dni, kajti ljubljansko meščanstvo ne bo pustilo svojega mesta propadu, ampak se bo bojevalo toliko časa, dokler ne bo Ljubljana zopet čista, slovenska, bela, kakor je bila, predno so jo izdali domači izdajci.

Dvignila se je Ljubljana iz protireformacije, dvignila se je iz narodne nezavednosti, dvignila se je iz potresnih razvalin, dvignila se bo tudi iz srane, kamor jo je vrgla klerikalno-nemška zveza. Za vse te bodoče čase bo bela nedelja — zgodovinski dan.

Fara brez Vstajenja.

Ali fara pod komando župnikove kuharice.

Da bi bila rimska cerkev ravno sedaj, ko jo nje zastopniki in namestniki božji najbolj zlorabljajo v volilne in sploh politične namene, tako propadla, da bi se bil najbolj klerikalni župnik najbolj klerikalne fare na Dolenskem javno spuntal proti procesiji Vstajenja, torej proti enemu največjemu prazniku naše vere, tega pri vsi zanesljivosti dotičnega vira nismo mogli verjeti. Kako tudi? Vsaj se tisti, ki se imenujejo božji namestniki ravno zdaj za občinske volitve v Ljubljani po prižnicah hvalijo, da bi človek brez količaja možgan v glavi moral misliti, da so ti blagoslovjenci sami živi angeli — brez perutnic.

Vsaj se klerikalci ravno v tem času sklicujejo na svoje vzor katoličanstvo in pravijo, da je v prid vse človeške družbe, če se pripadnikom teh božjih namestnikov tudi politično, z dušom in telom podvrže.

Vsaj klerikalni politiki ravno te dni pisarijo o nerazdružljivosti in čistosti katoliškega zakona, ter se slikajo za take vzor svetnike, kot da bi od tistih, ki mažejo katoliške cunje v katoliški tiskarni in od tistih, ki te cunje proglašajo za svoje glasilo, nihče ne poznal takozvanega „koruznega zakona“, katerega očitajo liberalcem.

Mi torej ravno sedaj nismo mogli verjeti, da bi se bil Podgraški župnik Česen ravno za Veliko noč spuntal proti svojim faranom, ter bi bil pustil svojo faro brez Vstajenja.

Obrnili smo se torej do svojega zapupnika v Novo mesto, da nam poroča, kaj je resnice na tem. Včeraj smo prejeli sledeče poročilo:

Vse kar je „Jutro“ o tem dogodku pisalo, je popolnoma resnično. Značilno za katoliškega duhovnika in za katoliško

vero pa je, iz katerega vzroka se je župnik spuntal proti svojim faranom.

Župnik se je ravno na Veliko soboto skregal s svojo kuharico. Vzrok je bil baje čisto zasebne značaja, kot ga prinese seboj nedolžno življenje po farovžih, kjer kuharica namesto župnika hlače nosi. Je pač ravno tako, kakor če se mož in žena skregata. V tem slučaju trpi cela družina, če pa pride župnik navzkriž, tedaj mora trpeti cela fara za to. In to se je zopet pokazalo ravno v tej fari.

Župnik je na Veliko soboto popoldne odšel jezen po podružničnih blagoslavljat takozvani „žegen“. Povsod je bila ura natanko določena. Župnik pa je hotel faranom že pri tem „žegnu“ nagajati. Prišel je v Vinoves eno celo uro popreje, nego je oznanil. Vsled tega je bil „žegen“ tudi po drugih podružnicah veliko popreje, tako da je veliko žensk iz oddaljenih vasi „žegen“ zamudilo. Ko so šle ženske pozneje župnika prositi, naj jim, kar so prinesle za „žegen“, blagoslovi, se je strašno razjezil nad njimi. Nekatere so šle raje brez blagoslova domov, kot da bi jim duhovnik v svoji jezi blagoslavjal velikonočni „žegen“.

Župnikova jeza je pa šla dalje in kako daleč je šla na praznik Vstajenja in kaj je župnikovo jezo radi spora s kuharico še bolj podpihnilo, o tem je „Jutro“ že podrobno poročalo.

Dostaviti bi imel še to-le: Cela fara je strahovito razburjena in ogorčena nad župnikom in njegovo kuharico. Govori se, da bo šlo nekaj bolj korajžnih mož k škofu ter da bodo zahtevali, naj škof spravi ali župnika ali pa njegovo kuharico stran; pod komando farovške kuharice Podgraščani, kakor so tudi sicer globoko verni, ne marajo biti več.

Vi vsi, ki ste še danes zatelebani v črnosuknjarije, berite to, premišlujte in povejte, kdo je vzrok, da vera peša.

FR. PIRC

Zemlja in nebo v dobi revolucije.

II.

Stvarjenje sveta.

Da pa moremo razumeti vpliv ognja in vode na revolucije pod in nad našo zemljo, se moramo podati več milijonov, morda tudi več milijard let nazaj. Zdaj to lahko storimo brez vsake posebne nevarnosti. Za vodnika si vzamemo onega najimenitnejših francoskih astronomov in prirodznancev in to je bil nedvomno Laplace (izgovori Laplas) s svojo, še danes najbolj uvaževano teorijo o postanku naše zemlje ter sveta sploh.

Pod vodstvom tega učenjaka nastopimo tedaj pot nazaj v temne veke, katerih starost se ne more izraziti z določnim časom, ker isti obseg preveč tisočev in milijonov let. Obstojimo pred stvarjenjem sveta. Takrat ni bilo ne naše zemlje, ne nje spremljevalke lune, ne solnce, ne zvezde, ne ostalih delov solnčnega sistema. Takrat je po neskončnem vsemirju plavalo neizmerno morje plinov in pare vsebujoče vse prasnove poznejših posameznih delov sveta. Te do najredkejših plinov raztopljene prasnove so plavale razdeljene po morju vsemirja. Ščasoma pa se začele približevati druga k drugi, se vedno bolj zgoščevale, dokler ni iz cele zmesi nastala vsled privlačnega spojevanja skozi in skozi goreča plinasta krogla, katere premer je znašal nad 130 milijonov milj.

vo in je preveč odprt v visočini in v nižini preveč sadržen v grlu. Nekateri ga sicer imenujejo drugega Betetta, a ne vem, če bodo obdržali to svojo trditve. Malo preveč drznosti je na tem. Tacega basista kot je Betetto ne bomo imeli sigurno nikdar več.

Kot sekund-basist je bil letos g. Rasberger. Žal, da o njem kot o pevcu ne morem črniti niti ene dobre besede. Kot basist je v resnici nevzdržljiv. Njegov glas, sam ob sebi slaboten, nima nobene barve, nobene resonance. Prednašanje slabo, maske pod kritiko. Ravnateljstvo ga sicer hvali le morda zna res dobro prepisovati note, a basist ni. Morda zna kaj kaj postati, če se bode vezbal, toda večina teh gospodov so prekomodni za take stvari. To svetujemo kakor preje gdč. R. Peršlavi tuel gg. Bukšek, Križarju in Peršlu, posebno pa še g. Rasbergerju. Prvim seveda v toliko, da izpopolnejo svoj glas, zadnji, da si ga ustvari. Seveda — ad libitum.

Omenim naj še dva pevca, ki sta nastopila kot „operne“ pevca. Gg. Bohuslav in Kralj. Bolje bi bilo, da se ne morata lotiti takih stvari. G. Bohuslav ima baje še za opereto preslab glas, kaj šele za opero in g. Kralj poseduje tenor, ki je bil enkrat pač mlad, a je žal odruvel in ni solistično izobražen.

Šele iz izvršetkom te orjaške plinaste žareče kroglice se je pričelo delo stvarjenja našega solnčnega sistema. Kolikor bolj so se prasnovi spojevale v to kroglico, tem več prostora so napravile v okrožju vsemirja, tem bolj se je plinovemu morju se odmikajoči prazni prostor ohlajal, temveč toplote pa je morala žareča kroglica izžarevati v hladnejši svetovni prostor okoli sebe. Vsled tega ohlajevanja pa se je kroglica čim dalje bolj krčila ter zgoščevala. Ker pa se to ohlajevanje ni vršilo na vseh krajih enako in sicer ker vse prasnove niso bile enake v razmerju s toploto, se je pričela vrteti najprej počasi okoli sebe od zapada proti vzhodu. Čim bolj je napredovalo ohlajevanje, tem hitreje se je razvijalo vrtenje in z njim oploščevanje kroglice.

Znano pa je, da kadar vrtenje kakega v raztopljenem, kapljivem stanju se nahajajočega telesa okoli svoje osi doseže gotovo mejo, tedaj se izločijo najhitreje se premikajoči deli iz celote in tvorijo spojeni obroč, ki v obkroževanju prosto se gibajoč, obkrojuje osrednje telo, iz katerega se je izločil. Ker pa tak, iz osrednjega telesa izločeni obroč ni povsod enakomerno sestave, razpade v posamezne dele, ki se, ker so žareče raztopljeni, takoj združijo v kroglice, ki se vrte v isti smeri, kot glavna kroglica, iz katere so se odločili in ki jo potem obkolujejo.

Tako je bilo tudi z ono velikansko plinasto kroglico, iz katere so se tekom dolgih vekov porajali ostali svetovi vsemirja; tedaj solnce, planeti, zvezde, luna in naša zemlja.

Treba bi bilo vse te dogodke natančneje si predočiti po kratkem navadnem poizkusu. Treba bi bilo tudi v glavnem še marsikaj pojasniti; toda ker danes ni naš namen se stvarjenjem sveta podrobno pečati, se moramo zadovoljiti tudi s temi za pojasnitev sedanjih revolucij na naši zemlji iz daljnih vekov si izposojenih odlomkov.

Ampak izmed vseh onih svetov, ki so se izločili iz one prvotne plinaste kroglice, ne smemo vsaj naše zemlje še tako hitro zapustiti.

Naša zemlja je hčerka one pramatere, ki je kljub svoji nedogledni starosti še danes vir vsega življenja; ta pramati je solnce, kot iz one prvotne žareče vesoljne kroglice preostalo središče. Kakor v navadnem življenju glede poroda sledi hči svoji materi, tako je morala tudi ta hči, ko je postala samostojna, preboleti iste porodne bolečine samas seboj, kot jih je pramati solnce, ko je iz svojega gorečega telesa porodila med drugimi tudi to dete, našo zemljo. Le da je bil porod in razvoj pri naši zemlji hitrejši, to pa vsled njenega razmerja malosti napram velikosti solnce. Zato pa ta hči že danes izgleda starejša, kot pramati solnce. Ta je še danes vseskozi žareča kroglica, a zemlja je že danes na tisoče metrov globoko zgrbančena, nagubana, raztrgana in razdejana. Če bi se danes ozrla nazaj na svoje rojstvo, ko je solncu enaka še vsa žarela in potem na oni poznejši čas, ko je blizu 700 milijonov let blestela kot belo blesteča zvezda in še pozneje, to se pravi sedanjih starosti bližje, ko je okrog 600 milijonov let svezila kot rumena zvezda, in od tod še 540 milijonov let kot rdeča zvezda, potem bi se danes sama sebe ne spoznala več. Niti bi se ne spoznala več, če bi se ozrla le po tisti svoji podobi, ki jo je še imela, ko je tudi kot rdeča zvezda na vekomaj zatemnela in ko so njeno deviško telo oskrunile prve gube: početek zemeljske skorje. Tega je zdaj okoli 400 milijonov let. Po tem računu bi bila

Dolgo obetani Faust, se je prikazal zopet na naš oder. Morda je ni kmalu tako lepe in tako težke opere, kakor je to. Dasi ji pravijo Nemci, da je le ponesrečen poizkus pravega nemškega Fausta, vendar jim ugaja tudi in jo vidijo prav tako radi kot drugi narodi. Radoveden sem bil nanj. Videl sem ga zadnjič, ko je pel Mefista g. Betetto. Koliko se je spremenilo od takrat na našem odru; žal vedno v naše slabo! Tistega Fausta nismo videli letos, a podoben je bil in za naše sedanje razmere lep.

Gdč. Nadasova naj sprejme še na tem mestu posebno pohvalo. Njena Margareta ni dosti zaostajala za ono njene prednice; nežna v ljubavi, plameteča v obupu. Kako se je menjavalo to dvoje prizorov vedno v viogah naše pramadone, in one molitve, ki smo jih čuli raz njenih ust so bile resnične molitve, polne duše in čustev.

Kot Mefisto je nastopil g. Križar. Vloga mu prilaga in da se nagiblje kakor že preje rečeno na bas-bariton je pokazal v tej operi. Imel je v sebi veliko življenja in je igralsko tudi popolnoma zadoščal, v pevskem oziru je bil po mojem osebnem mnenju malo prenegel. Take velike partije, ki zahteva že cenit pevske tehnike, se naj bi lotil raje malo pozneje. Seveda je to, kakor že rečeno, moje mnenje kot pbča kritika pevca ne z ozirom, da je

zemlja v svojem prvotnem stanju kot še blesteča zvezda 1800 milijonov, kot ugasla zvezda 400 milijonov, tedaj vsega skupaj 2200 milijonov let stara. O njeni prvi starosti hočemo še pozneje govoriti.

DNEVNE VESTI.

Tovarna sodavice v Ljubljani ima v službi nekega Potnika, ki se je za časa občinskih volitev v Ljubljani vdinjal klerikalcem kot agitator. Moza ni bilo nikdar tam, kjer bi moral biti. Že ves čas takrat in še sedaj ne dela v korist tistim, ki ga plačajo, ampak tiči venomer v podrepi službi klerikalcev. Naravno je, da se stranke, ki imajo s tovarno opraviti, jeze, ker tega človeka ni nikdar tam kjer, bi moral biti. Ker tovarna sodavice ni klerikalno podjetje, svetujemo merodajnim gospodarjem, da ne čakajo, da bi drugi morali iskati nadomestilo za Potnika. Njega bodo sedaj itak klerikalci sprejeli med svoje koritarje.

Več gostilničarjev.

Klerikalni „umetnik“ profesor Koželj — plagijator. „Leipziger Illustrierte Zeitung“ z dne 24. novembra l. 1910., št. 3517, zvezek 135 je prinesla razpravo „Einar Jousson, Islands einziger Bildhauer. Von dr. phil. M. Grunner. Halensee-Berlin.“ obenem s fotografijami njegovih najboljših del. Slika 11. predstavlja spomenik Wikinga Ingolfur, ki se je prvi naselil na Islandiji. Kip predstavlja junaka slovečega z desno roko na ščitu in nosu ladje, v levi roki pa drži sulico. — In natančna kopija te slike je razglednica „Junak“, ki jo je izdala „Slovenska Straža“ in ki je „originalno“ delo „priznanega“ umetnika prof. Koželja. Razumljivo je, da je izostal nos norveške ladje v ozadju in da vihra raz norveške helebarde, ki so ji sneli ost, slovenska trobojnica. Zato pa tvorijo ozadje kamenita vrata s križem in pri ključavnici menda curlja voda, ki jo junak lovi v iztegnjeno desno roko. To so tudi vse razlike, ki pa kljub svoji neokusnosti ne morejo zakriti nizkega plagijatstva in kopiranja g. „umetnika“. Zakaj vse, jermenje na nogah, oklep, pas, meč in čelada, vse je na las enako navedeni sliki, vsaka senca se natanko krije z „domačim“ delom g. profesorja. Kdor je razglednico natančneje ogledal, opazi, da visi junaku raz rame na prsa kos plašča, ki pa nima nikjer nadaljevanja. Razumljiva postane stvar, če se upoštevata, da je Koželj porabil plašč za trobojnico, pozabil pa menda zbrisati zadnji konec, ki visi čez ramo. Daljno sodbo nad „domačim“ umetnikom prepuščamo društvu, ki ga je gosp. Koželj s svojim originalnim osnutkom tako nesmrtno blamiral. Vso slovensko javnost pa opozarjamo na tega „slavnega umetnika“, ki kljub mastni plači, ki jo vleče kot profesor, odjeda kruh drugim s svojim rokodelskim, diletantskim in kakor jasno kaže ta slučaj, tudi preplonkanim delom. Ne le, da krađe sujete, ampak popolno natanko kopira, kot delajo prvošolčki. Ali se vam ne zdi vse to kot refleks toli hvalisanega katoliškega smisla za umetnost in klerikalne kulture? rš.

Na Marjinem trgu, prav pri Prešernovem spomeniku, so postavili neko brezpotrebno klop, na katero hodijo spet po navadi same sumljive eksistence. Po noči pa v zahvalo še klop v Ljubljano vržejo. Pa mestna uprava je tako potrpečljiva, da jo vsakokrat izvleče iz Ljubljane in postavi nazaj na ono mesto. Naša misel je taka, na tista klop, ki je čisto odveč, izgine, ker je ne bo nikdo pogrešal.

za naše razmere zadoščal. Vedel bode pa sam, da naš oder za pevca, ki hoče doseči enkrat kaj velicega in to si mislim od g. Križarja ni odločilen.

Kot Siebel je bila v svojem elementu gdč. Smidova. Srčan kavalirček, polen skrite ljubavi do Margarete, katero razodene le napram svojim rožicam. Brijirala je kakor vselej posebno z svojo višino.

Valentin g. Peršla je bil na mestu in svojo vložko, ki sicer ni predpisana v operi je pel z čutom. Tudi g. Bukšek je bil zadovoljiv. Gdč. M. Peršlova ni prišla do posebe veljave, ker to partija sama na sebi ne dopušča.

Ce pregledamo vrste letošnjih pevcev, vidimo le malo naših ljudi. In kar nas boli, niti naraščaja operne ga nimamo. Pravilno rečeno imeli bi ga lahko, a nečemo ga. Slovenci so navajeni pljuvati v svojo skledo.

Kot gost se nam je pokazala znana pevka, gospa Föderberg. Kdo pač ne bi poznal teh zvokov, kdo ne bi občudoval teh donečih akordov, spojenih z čustvi in gorečnostjo? Menda ga kmalu ne bode otroka, da bi ne vedel, da imamo v gospej Föderbergovi našo najboljšo koncertno pevko in njen učitelj g. Hubad je lahko ponosen nanjo.

MALI LISTEK.

Letošnja opera.

(Dalje.)

V partiji Sulejmana pri Zrinske-mu je prebil led in od takrat se pričinja njegova pot kot prvi basist. — Razočaral nas ni, to smo vedeli že itak pri prvem njegovem nastopu. Prišel je k nam kot začetnik in radi tega tudi ne bi bilo pravično, če bi stavili nanj pretirane zahteve.

Letos si lahko reče, da je bila sezija, kot vstvarjena za basiste. Velike partije v Tannhäuserju, Boheme, Čarostrelcu, Daliborju in Faustu. Njegov nastop pri Daliborju je bil lep in glas njegov ima prijetnost posebno v sentimentalnih legah, nasprotno tega ne zna doseči v herojičnih nastopih in v ff. Kot ječar, slaboten stavec, znal je zlit mnogo občutka v svojo nežno partijo, dalje kot Gašper v Čarostrelcu je klical divje počasti na pomoč v rešitev lastne duše. Ta nastop zahteva sigurnega pevca, ki ima že vso šolo v mazincu. Partija basista je zelo visoka, posebno finale prvega dejanja in pa prizor v volčjem breznju, kjer ima visoki e. Naporna je tudi, ker je predpisan povsod ff, v katerem moram

prevpiti cel orkester, ki divja liki čustvom duše, boreče se za svoj obstanek, z vso silo. Pri slabem nastavku pevec pri tej partiji kmalu reže z glasom in s tem tudi omaga pred koncem svoje partije. Žal g. Križaj še ne poseduje onega nastavka, ki bi mu zagotovil take partije izvesti umetniško v pevskem oziru.

Partija kneza v Tannhäuserju zahteva mogočno nižino in držno višino ter je sama na sebi izvzemši pozdravnega speva v drugem dejanju zelo nevhvaležna. G. Križaj jo je izvedel zelo dobro, posebno se je pokazal v višini, nasprotno opešal v nižini.

Najsrečnejši nastop je imel pač v Boheme. Svoje vloge se je lotil z vnemo in jo tudi pel z bravuro. Posebno pesem ob poslovitvi od kožuha mi je ugajala, dasi je nek kritik izrazil modro besedo, da ista ni dosti vredna.

Bas g. Križarja ima prihodnost v vezbanju. Pridobiti si mora pravičen nastavek, vsaj kakoršnega je imel g. Peršl in potem so mu vrata v svet odprta. Pravičen bas sicer tudi g. Križaj ni, kakor pri nas Slovencih obče ni pravih basistov, a večini oper za-dostuje z nižino. Njegov glas se nagiba vedno bolj v bas-bariton, in ugaja zelo v sredni legi in dokler se giblje v p ali mf. Pri ff pa izgubi svojo bar-

Amerika dobi novega gosta. Pred kratkim obsojeni mesar Matija Lavtžar jo je pred nastopom 6 mesečne ječe popihal čez veliko lužo ter namerava Amerikance osrečiti s svojimi špekulacijami. Pred pobegom je nakupil več koles, ki jih ni plačal, pač pa takoj prodal za gotov denar. Na svoji vesti pa ima še mnogo grehov, katerih sta baje kolikor tolikor deležni tudi njegovi dve sestri.

Glasbena Matica je izdala muzikalije za društveno leto 1910/11, ki obsegajo sledeče skladbe: Anton Förster: Sedem moških zborov. XXXVIII. zvezek zborovskih partitur. Cel zvezek obsega 7 zborov, in je II. knjiga zbranih skladb našega zaslužnega skladatelja, izdana v spomin njegove 70 letnice. Cena 4 K. Druga publikacija nosi naslov: Osem samospevov s spremljevanjem klavirja in obsega sledeče skladbe: Anton Lajovic: Sere-nada. Anton Lajovic: Nočne poti. E. Adamič: Na lipici zeleni. E. Adamič: Pri studencu. E. Adamič: Planince. Jos. Pavčič: Pastarica. Jos. Pavčič: Pred durmi. Vladimir Flögel: Jednom kad za tihih majskih noči. Cena 3 K.

Občni zbor društva za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju ribniškem se vrši četrtek 27. aprila 1911. ob 10. uri dopoldne v sobi št. 7. sodišča v Ribnici. Dnevni red: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo blaginjskega in tajnika. 3. Volitev novega odbora. 4. Slučajnosti. K obilni udeležbi vabi odbor.

Kreditno društvo Mestne hranilnice ljubljanske je imelo dne 19. t. m. svoj III. redni občni zbor. Iz odobrovanja poročila o društvenem delovanju v preteklem letu posamezno sledeče: Društvo je koncem leta 1910. štelo 94 članov, od katerih jih 71 prebiva v Ljubljani in njeni bližnji okolici, 23 pa po drugih krajih kranjske dežele. Društveni odbor je imel preteklo leto 24 sej, v katerih se je dovolilo za 452.800 kron novih kreditov, enajsterim društvom pa se je kredit zvišal skupno za 59.500 kron. Posojil se je prošlo leto izplačalo za 438.319 kron 89 v, a vrnilo se jih je za 86.359 K 39 v. Stanje izrabiljenih kreditov je koncem leta 1910. znašalo 532.568 kron. Društveni varnostni sklad je do konca leta 1910. narasel na 61.240 kron, rezervni sklad pa na K 4.993.97. Čisti poslovni dobiček znaša K 2.134.57. Rezervni kakor tudi varnostni sklad sta v zmislu pravil investirana v meničnih posojilih. Skupni poslovni promet je znašal 1.113.379 K 60 v. Odborovo poročilo in predloženi računski zaključek sta se vzela odobruje na znanje. Pri volitvi, ki se je na to vršila, je bil izvoljen prejšnji društveni odbor, le mesto g. Ferdinanda Primožiča je bil voljen v odbor Alojzij Accetto, za namestnika g. Mihael Weiss. Občni zbor je soglasno izrekel toplo zahvalo hranilnični upravi, ki je to društvo ustanovila v prospeh trgovstva in obrtništva ter mu bila vsestransko naklonjena; zahvalil se je nadalje hranilničnemu uradništvu za vestno in marljivo oskrbovanje društvenih poslov. Posebna zahvala pa se je izrekla še gospodu pisarničnemu ravnatelju Antonu Svetku, ki je kot hranilnični zastopnik redno prisostvoval društvenim odborovim sejam, ter naposled tukajšnjem odvetniku, gospodu dr. Franu Novaku za izredni trud in za zasluge, ki si jih je kot pravni konzulent stekel za društvo. Po obnem zboru se je odbor na novo konstituiral ter zopet izvolil za predsednika g. Fr. Ksav. Stareta, za podpredsednika pa g. Engelberta Franchettija, kojima se je za njiju dosedanjí trud in požrtvovalnost za društvo izrekla iskrena zahvala.

Volitve.

Volitve so se v splošnem mirno vršile. Na ženskem volišču pred „Licem“ je prišlo do demonstracij zaradi klerikalnih sleparij. Ljudstvo je hotelo Štefeta napasti. Štefe je bil aretiran in zaprt v muzej. Lauter in orožništvo postopalo skrajno pristransko. Meščanstvo je javno protestiralo proti Kre-garju in Štefetu. Nahujskane klerikalke so napadale meščanke. Popoldne ob 2. uri so se pripeljale uršulinke v sedmih vozeh. Ogorčenje med ljudstvom. Žendarmarija je vdrla v Zupančičevo hišo, proti vsem pravici. Ob 4. volitev gotova. Ob 9. je strel naznanil zmago. Ob desetih je bil znan izid. Izid je presenetil: Število Nemcev je najhujši udarec za klerikalce. Klerikalni izdajalci so pobegnili. Množice so izpred Mestnega doma odšle pevajoč in z živijo-klici po ulicah pred dr. Tavčarjevo hišo. Dr. Tavčar je govoril skozi okno. Volilne manifestacije. Množice so odšle dalje po Gosposki ulici, kjer jih je žendarmarija razgnala. Noč je pretekla mirno. Klerikalci so pobiti, sebi niso pomagali, le Nemcem. V mestu vlada velikansko sovraštvo proti izdajalcem. Kregar in Štefe sta izvoljena, vprašanje pa je če bosta tudi potrje-

na, gotovo pa je že danes, da bosta morala plačati jima zastavljenih vsak po 100 K. Zakaj, povemo jutri.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Demisija Milovanovića.

Belgrad, 23. aprila. Opozicijsko-nalni listi poročajo, da namerava srbski minister za zunanje zadeve, dr. Milovan Milovanović, v kratkem položiti svojo demisijo. Kot vzrok se navaja dejstvo, da predstoječi obisk Petra v Budimpešti vzbuja po vsej Srbiji veliko nevoljo, posebno pa še radi tega, kar še sedaj nekateri ogrski listi napadajo kralja Petra in protestirajo proti njegovemu obisku v Budimpešti.

Khuen na Dunaju.

Dunaj, 23. aprila. Danes je došel semkaj ogrski ministrski predsednik grof Khuen-Hedervary in dalje časa z baronom Bienensthom glede reforme brambnega reda. Čeprav so ogrski politični krogi pričakovali, da bo prišlo danes do popolnega sporazuma, vendar se pogajanja še niso zaključila in se bodo nadaljevala jutri.

Kandidatura poslanca dr. Baxe.

Praga, 25. aprila. Bivši poslanec dr. Baxa je izstopil iz češke državno-pravne stranke in kandidira na programu narodno socijalistične stranke.

Državni zbor.

Praga, 23. aprila. „Narodni Listi“ poročajo z Dunaja, da bo novi parlament sklican k zasedanju dne 12. julija in bo zboroval do 4. avgusta.

Kandidatura mladočeške stranke.

Praga, 23. aprila. Mladočehi so v mestnih okrajih že postavili svoje kandidate, in sicer kandidirajo dr. Kramar, dr. Fiedler, Zdenko Tobolka, Maštalka, prof. Hrazsky in dr. Pacak. Več ne bodo kandidirali dosedanjí poslanci dr. Foit, Metelka in Čelakovsky.

Lastnik in glavni urednik Milan Plut. Odgovorni urednik dr. Ivan Lsh. Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Kdor išče ali oddaja kako službo, kdor hoče kaj kupiti ali prodati, doseže to najlažje, ako inserira

v Malih oglasih „Jutra“. Za besedo samo 5 vinarjev.

Modni salon
Ivane Schiller
Ljubljana,
Sv. Petra cesta št. 31
priporoča vseh vrst
slamnikov.
Sprejema sva popravila.

Najboljši pokončevalec
mrčesa je brezdvomno
F. Scherag-a

JANOL

pomori podgane, miši,
stenice, ščurke i. t. d.
- pod garancijo. -

Naroča se:
Dunaj XV.,
Fünfhausgasse št. 5.

Mizarsko orodje

dobro ohranjeno s tremi mizarskimi stružnicami se skupaj ceno prodaja. — Kje, pove „Prva anonimna pisarna“, Františkanska ulica 8.

Raznašalci

za „JUTRO“
- se iščejo. -

Priglasiti se je danes od 9. do 11. ure dopoldne v upravnistvu „Jutra“.

Solnčniki,

radi velikanske zaloge
po vsaki poljubni ceni.

Jos. Vidmar,
- Pred škofijo 19. -

SODE

dobro ohranjene, stare in nove, velike in male, prodaja

IVAN BUGGENIG
sodar

Ljubljana, Cesta na Rudolfovo želez. 5.

Pijte samo
Tolstovrško slatino
ki se naroča v Tolstovrhu p. Guštanj (Koroš.)

Prav dobro vpeljana

trgovina s čevlji

se radi rodbinskih razmer takoj prodaja.
Trgovino vodi lahko dama.
Naslov pove upravništvo „Jutra“.

Tovarniška znamka „IKO“.

Lastna tovarna ur v Svici.

Julij Meinl

uvoz kave in
veleprazarna.

Nova podružnica
v Ljubljani
Šelenburgova ul. 7

Koncert

restavracija „Črni orel“, Gosposka ulica št. 3. Vsak dan damski tercet. Pri navadnih cenah.

Jako zanimiv, zabaven in poučen list s slikami je

„Ilustrovani tednik“

ki izhaja vsak petek ter stane četertletno 1 K 1-80.

Zahtevajte ga povsod! Naročite ga in inserirajte v njem!

Naslov: Ilustrovani Tednik, Ljubljana.

Kuč

za slabokrvne in prebolele je zdravniško priporočeno črno dalmatinsko vino Kuč najboljšo sredstvo 5 kg franco K 4.50.

Br. Novakovič, Ljubljana.

Priporočamo
ново
trgovino z
manufakturnim
blagom.

Jesih & Windischer
Ljubljana
Stari trg
št. 1
(prej bazar).
Postaja elektr. železnice.

Telefon interurban št. 129.

Valjšeni mlin v Domžalah I. BONČAR, LJUBLJANA

Centralna pisarna in skladišče: Vegova ulica št. 6.

Priporoča pšenično moko izvrstne kakovosti
kakor tudi otrobe in druge mlevske izdelke.

Zastopstvo in zaloga v Gorici:
Gruden & Co., Stolni trg št. 9.

Priznana največja, resnično domača, že 25 let obstoječa eksportna tvrdka.

Franc Čuden,

urar

Ljubljana, Prešernova ulica 1

samo nasproti Františkanske cerkve

je delničar

največjih tovarn švicarskih ur „Union“ v Genovi in Bielu, on torej lahko po originalno tovarniških cenah garantirano zanesljivo, v vseh legah in temperaturah po njegovem astronomičnem regulatorju regulirane, svetovno znane

.. ALPINA URE ..

z matematično preciznim kolesjem — v zlatu, tulu, srebru, nikeljnu in jeklu

prodaja.
Nedosežno velika izbira. Večletno jamstvo. Ceniki zastoj in poštne prosti.

Najboljše odgovori „Slovenca“ vsak naš prijatelj, ako se naroči na „Jutro“, ali pa najde novega naročnika!

„Jutro“ se prodaja v Trstu
po 4 vinarje

v naslednjih tobakarnah:

Becher, ulica Stadion,
Trevisan, ulica Fontana,
Pipan, ulica Fabra,
Bevk, trg Goldoni,
Vovk, ulica Carducci,
Stanič, ulica Molinpiccolo,
Sekovar, Vojašnični trg,
Hrast. Poštni trg,
Može, ulica Miramar,
Magolo, ulica Belvedere,
Geršina, Rojan,
Raunacher, Campo Marzio,
Bruna, SS. Martiri,
Ercigoj, ulica Massimiliana,
Rončelj, ulica S. Marco,

Cechimi, ulica dell' Istra,
Bruna, ulica del Rivo,
Bubnič, ulica Sette Fontane,
Gramaticopulo, ul. Barriera,
Spöder, ulica Barriera,
Lavrenčič, Vojašnični trg.
Benusi, Greta,
Kichel, Rojan,
Baje, ulica Geppa,
Luzatto, ulica Acquedotto,
Segulin, ulica Industria,
Železnik, Sv. Ivan,
Lug, ulica S. Lucia,
Zidar, Sv. M. Magdalena,
Hreščak, ulica Belvedere.

Cognac Star, pristen destilat dalmatinskega vina je najboljši sredstvo za slabotne in rekonvalescente. Dobi se edino pri trvdki: BR. NOVAKOVIČ, Ljubljana.

Senzačna iznajdba!
Gostilničarji! - Pozor!
Patent
- opletene - steklenice
za vino itd.

s higijenično pripravo, ki pri natakkanju zabrani vsako nečistoto in goščo; zgorej je ventilator, ki se da varno zapreti, odvodna pipa se da z enim tipom odpreti in zapreti, pa tudi zakleniti. Iznajdba iz higijeničnih pa tudi varnostnih in gospodarskih ozirov posebno za gostilničarje jako priporočljiva. Vsako ponatikanje, pa tudi vsako poverjenjajo izključeno.

Steklenice od 10 l dalje v zalogi
D. Žnidarič
gostilna pri Zlati ribi.

TEODOR KORN
poprej HENRIK KORN
pokrivalec streh in klepar, vpeljalec strelododov ter instalater vodovodov
LJUBLJANA, Slomškove ul. 3 in 10
Podružnica: Starl trg 9.

Priporočila se p. n. občinstvu za izvrševanje vsakršnih kleparskih del ter pokrivanje streh z angleškim, francoskim in tuzemskim škrljem, z asbest-cementnim škrljem (Eternit) patent Hantschek, z izbočeno in ploščnato opeko, lekno - cementno in strešno opeko. Vsa stavbinska in galanterijska, kleparska dela v priznani solidni izvršitvi.
Poprave točno in ceno.
Proračuni brezplačno in poštne prosto.

Zboljšana Kneipova metoda in ventilirane spalne čepice
so kot najbolj preizkušeno sredstvo proti nervoznemu glavobolu vseh vrst, proti potenju, vroči glavi in posledicam, izpadanju in osivelosti las. Čepica pomiri živce in prozori dobro spanje in spočito glavo.
1 čepica z dvojno ventilacijo K 6.—
1 „ „ „ „ „ 8.—
Balzam pospešujoči rast las in brade z uporabnim navodilom
1 stekleničica . K 2.—
1 „ „ „ „ „ 4.—
1 „ „ „ „ „ 6.—
Naročila iz province po pošti le proti povzetju.
Zavoj in spremnica 30 vin. Pri naročilu čepice naj se navede obseg glave.
P. Frötscher, Dunaj III.,
Barichgasse 17.

KINTA
K.C.L.
Priznana močna, lahko tekoča solidna in neprekosljiva so KINTA kolesa. Najobširnejše jamstvo. Ilustrovani ceniki brezplačno.
K. Camernik
LJUBLJANA, Dunajska c. 9.
Special. trgovina s kolesi in posam. deli.
Izposojevanje koles.

Naročajte in kupujte „JUTRO“!
Izvod samo po 4 vinarje.

OLYMPIA-CREME

Lepota ženskega lica je ključ, ki odpira mnoga in mnoga vrata!

Lepo in belo lice
kakor tudi gladke in nežne roke podaja brez dvoma blagodišeča krema brez maščobe
OLIMPIA
pripravljena na poseben način iz najfinejših in najneškodljivejših sestavin. Radi spretni kemične spojivke se porablja
OLIMPIA
suha krema tudi kot najboljša mila. — Cena malemu lončku K 1-20, velikemu K 2.—. — Glavna zaloga v
lekarni Trnkóczy v Ljubljani.

Obvestilo!
Ravnokar je prispelo **500 kamgarov** modnih oblek za gospode
od K 10.— naprej.
Dober nakup brez konkurence.
Damska konfekcija
kakor krila in bluže po priznani nizkih cenah.
„Angleško skladišče oblek“
O. Bernatović
Ljubljana, Mestni trg 5.

„JUTRO“ se prodaja v Ljubljani po 4 vinarje
v naslednjih tobakarnah:

Južni kolodvor, na peronu.	Wisjak, Gosposka ulica.
Državni kolodvor.	Kustrin, Breg.
Blaž, Dunajska cesta.	Tenente, Gradaška ulica.
Sever, Krakovski nasip.	Velkavrh, Sv. Jakoba trg.
Pichler, Kongresni trg.	Sitar, Florjanska ulica.
Česark, Šelenburgova ulica.	Blaznik, Stari trg.
Dolencec, Prešernova ulica.	Nagode Mestni trg.
Fuchs, Marije Terezije cesta.	Kane, Sv. Petra cesta.
Sajd Dunajska cesta.	Treo, Sv. Petra cesta.
Mrzlikar, Sodna ulica.	Kušar, Sv. Petra cesta.
Šubic, Miklošičeva cesta.	Podboj, Sv. Petra cesta.
Zupančič, Kolodvorska ulica.	Elsner, Kopitarjeva ulica.
Pirnat, Kolodvorska ulica.	Bizjak, Zaloška cesta.
Šenk, Resljeva cesta.	Remžgar, Zelena jama.
Kotnik, Šiška.	Bič, Zaloška cesta.
Tivolj, na žel. prel. pri Nar. domu.	Svetek, Zaloška cesta.
Košir, Hišlerjeva ulica.	Jamšek, Tržaška cesta.
Stiene, Valvazorjev trg.	Štravs, Škofja ulica.
Sušnik, Rimska cesta.	Zadel, Karlovska cesta.
Ušeničnik, Židovska ulica.	Likar, Glince.
Kleinstejn, Jurčičev trg.	Sterkovič, Dunajska cesta.

Ustanovljena leta 1831. **Največja zavarovalnica avstro-ogrske države** Ustanovljena leta 1831.
C. kr. priv. občna zavarovalnica Assicurazioni Generali v Trstu.
Glavni zastop v Ljubljani, Marijin trg, Sv. Petra cesta št. 2, v lastnem domu.
Zavaruje zoper požar na poslopih, pohištvu in blagu, tatinski vlom, škode vsled prevažanja, poškodbo zrcal in zvonov. — Na življenje in za doto v vseh mogočih sestavah. — Tekom leta 1910. zavarovalo se je 19.215 oseb za kapital nad 155 milijonov kron na življenje. — Družba je izplačala za škode nad 1018 milijonov kron. Premoženje družbe znaša nad 392 milijonov kron.

Del. glavnica: **Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.** Rez. fond nad K 5.000.000. K 610.000.
Stritarjeva ulica št. 2.
Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.
Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4½ %

Stampilje vseh vrst.
S. MONDSCHNEIN
Dunaj I., Laurenzerberg št. 3.
Stempel za datum 10 let 2 K. Žepni stempel od 1 K višje.
Tipna tiskarna „FAMOS“, 414 črk K 2-80, če se denar pošlje naprej. Društva 10 % popusta.
Zaloga najnovejših
Nuneraure des Bates Machin Company, New York.
Iščejo se agentje! Ceniki zastoj.

Miši in podgane naredo največjo škodo v kletih in skladiščih.
Te se najhitreje uniči z mojo nanovo od mene iznajdeno uničevalno pasto, ki jo more vsakdo in povsod uporabljati. Cena pasti pol kilograma K 3.—. Izgotavljam tudi najnovejšo in od občinstva kot najboljšo priznane mehanične pasti za miši in pod gane, ki prekosijo vse iznajdbe na tem polju. Vjame se v tako past 15 do 20 miši, ne da bi bilo treba past znova nastavljanjati. Cena pasti za podgane 8 K, za miši K 3-60 do 5-20. Dobiva se pri iznajditelju in izdelatelju
L. Pösch kleparski mojster, Dunaj XVII., Blumengasse št. 60.
Izgotavlja stenske in namizne akvarije, kopalne kabine za ptice, ročne, stenske, vozne in nagrobne svetilke, itd.

Izdelovanje igrač
Ernest Hoffarth jun., Dunaj VIII.,
Pfeilgasse 34.
Vojaške oprave za otroke:
Infanterijska garnitura K 4.—
Huzarska „ „ „ „ „ 5.—
Planin. lovcev „ „ „ „ „ 5.—
Dragonska „ „ „ „ „ 5.—
Ulanska „ „ „ „ „ 5.—
Telesne straže „ „ „ „ „ 6.—
Prekupovalci specijalni cenik. Razpošiljatev po povzetju.

Nekaj izborna ohranjenih
automobilov
vseh velikosti se ceno proda.
Moje ime jamči za solidno in dobro postrežbo. — Zavod za popravo avtomobilov in trgovina
Ing. JURIJ TMEJ, Dunaj XVII.,
Santergasse 13.

Čudež ameriške industrije izumljeno je novo
Adirno pero („Maxim,,)
s pisalno pripravo za črnilo in svinčnik.
Ta posebno duhovito sestavljen aparat služi za hitro in gotovo štetje vanje in so njegove glavne prednosti ob najprostejši uporabi in brezhibnem funkcioniranju: na eni strani veliko razbremenjenje možgan, ker se celo pri zdržema večurnem delu z Maximom ne občuti nobeno živčno utrujenost; na drugi strani zanesljivost in velik prihranek na času. Cena enemu komadu z lahko umljivim natančnim navodilom K 10-60 po povzetju, ako se vpošlje denar naprej K 10. Dobiva se pri glavnem zastopstvu Em. Erber, Dunaj II./8., Ennsgrasse št. 12. 14.

Ustanovljena leta 1831. Največja zavarovalnica avstro-ogrske države Ustanovljena leta 1831.
C. kr. priv. občna zavarovalnica Assicurazioni Generali v Trstu.
Glavni zastop v Ljubljani, Marijin trg, Sv. Petra cesta št. 2, v lastnem domu.
Zavaruje zoper požar na poslopih, pohištvu in blagu, tatinski vlom, škode vsled prevažanja, poškodbo zrcal in zvonov. — Na življenje in za doto v vseh mogočih sestavah. — Tekom leta 1910. zavarovalo se je 19.215 oseb za kapital nad 155 milijonov kron na življenje. — Družba je izplačala za škode nad 1018 milijonov kron. Premoženje družbe znaša nad 392 milijonov kron.